

Gäller för: Sexualmedicinskt centrum

Giltig från: 2025-11-25

Innehållsansvar: Hanna Rydberg, (hanlo3), Specialistläkare

Giltig till: 2027-11-24

Granskad av: Hanna Rydberg, (hanlo3), Specialistläkare

Godkänd av: Mats Leffler, (matle), Verksamhetschef

Läkemedelshantering

Syfte

I begreppet läkemedelshantering ingår ordination, rekvisition (beställning), förvaring, iordningställande, administrering eller överlämnande av läkemedel samt kontroll och dokumentation. För hälso- och sjukvården i VGR finns [Läkemedels- och preventivmedelshantering - Regionhälsans intranät \(vgregion.se\)](#) för läkemedelshantering. Rutinerna ovan kompletteras med nedanstående lokala instruktioner utformade i syfte att alla som arbetar med läkemedelshantering ska ha kännedom om dessa. Rutinen ska ingå som en del i introduktion av nyanställda.

Beskrivning

Beställning

Beställning av läkemedel sker via Hamlet. Behöriga beställare är legitimerad medicinsk personal, Sexualmedicinskt centrum (SMC).

Läkemedelssortiment på enheten fastställs av läkemedelsansvarig läkare i samråd med läkemedelsansvarig sjuksköterska.

Läkemedel levereras till enheten och tas emot av enhetens personal. Den som tar emot leveransen signerar mottagandet på leverantörens och enhetens egen kvittenslista och kontrollerar att alla kollin är obrutna samt ser till att läkemedlen tas om hand och förvaras på ett säkert och korrekt sätt. Behörig person kontrollerar att erhållen vara och mängd stämmer överens med gjord beställning.

Ordination

Läkemedelsordination sker skriftligen av behörig ordinator i patientens journal i Asynja Visph. Generella direktiv om läkemedelsbehandling som är giltiga på enheten finns beskrivna i bilaga för Generella direktiv läkemedel.

Vaccination

För sjuksköterskor som inte är distriktssköterska eller har specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar och som ordinerar vaccin skall dessa efter verksamhetschefens bedömning finnas dokumenterade i den lokala instruktionen. Se även Närhälsans riktlinje för vaccination. På Sexualmedicinskt centrum erbjuds vaccination av hepatit A och B samt hepatit B i enighet med följande rekommendationer:

[Vaccination mot hepatit A och B till personer som injicerar droger](#)

[Rekommendationer om vaccination mot hepatit B](#)

Sjuksköterskor på Sexualmedicinskt centrum kan ordinera och administrera Engerix samt Twinrix till personer 16 år och äldre vid frånvaro av riskfaktorer och efter ifylld hälsodeklaration, enligt generell ordination. Provtagning av hepatit B och C ska utföras (HbsAg, anti-HCV), första dosen kan ges utan att invänta provsvar. Given vaccination ska ordineras i AsynjaVisph. Där finns också vaccinationsschema och hälsodeklaration. Läkare konsulteras vid avvikelse i hälsodeklaration eller prover samt vid behov. Om patienten är vaccinerad sedan tidigare ska vaccin inte ges. Vid osäkerhet om patienten är vaccinerad kan antikroppar (anti-HBs) kontrolleras. De ska överstiga 10 IU/L om patienten har skyddseffekt.

Kontroll av antikropps nivåer efter vaccination till personer som utsätts eller har utsatts för risk att smittas kan erbjudas för att bedöma behov av påfyllnadsdoser men är inte obligatoriskt.

Förvaring och skötsel

- Läkemedel förvaras i läkemedelsskåp på enheten. Nyckel till kyl förvaras i läkemedelsskåp.
- Nycklar till läkemedelsförråd förvaras av behörig personal.
- Verksamhetschefen ansvarar för att inventera nycklar minst 1 gång/år samt vid förlust av nycklar. Inventeringen ska dokumenteras.

- Nycklar återlämnas vid avslutad tjänstgöring och/eller längre tids frånvaro.
- All förlust av nycklar ska dokumenteras i MedControl Pro, med uppgift om var och när förlusten skedde. Kopia på anmälan skickas till Säkerhetsavdelningen. Vid förlust av nyckel ska låset bytas ut omgående.
- Läkemedelsansvarig sjuksköterska/barnmorska går igenom läkemedelsförrådet varje månad. Hållbarhet kontrolleras och läkemedel som inte längre skall användas kasseras.
- Kontroll av temperatur i kylskåp där läkemedel förvaras sker dagligen av undersköterska. Kontroll av temperatur i rum där läkemedel förvaras sker en gång i veckan.
- Temperatur- och hållbarhetskontroll dokumenteras och signeras på lista som finns på kylskåpet och arkiveras i pärm på lab.
- Pappersrecept används restriktivt på enheten t ex vid datastopp. Receptblanketter skall förvaras oåtkomligt för obehöriga. Se även [riktlinje Vårdgivarwebben gällande pappersrecept](#)

Administrering

- Innan administration av läkemedel sker skall patientens identitet säkerhetsställas.
- Administrering av läkemedel noteras i patientens journal.

Miljöaspekter

Läkemedel kasseras enligt regionens läkemedelshanteringsrutin. Se [kap 9](#). Kärll finns i läkemedelsrummet (eller aktuellt/aktuella rum) och läkemedelsansvarig sjuksköterska ansvarar för att detta sker.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring av läkemedelshanteringen sker enligt den regionala modellen. Till verksamheterna skickas en enkät som fylls i av läkemedelsansvarig sjuksköterska tillsammans med verksamhetschef. Närhälsans apotekare sammanställer områdesvisa rapporter som kan användas som utgångspunkt i det fortsatta förbättringsarbetet.

Avvikelse rörande läkemedelshanteringen dokumenteras i MedControl PRO.

Avvikelse rörande l kemedelsleveranser rapporteras direkt till Regiongemensamt lager (RGL) via telefon. I mindre brådskande fall kan det skickas via särskild blankett (se relaterade dokument nedan). Felaktiga och uteblivna leveranser där patientsäkerheten riskerar att bli påverkad ska hanteras och dokumenteras som avvikelser i MedControl PRO.

Ansvar

Verksamhetschef har det övergripande ansvaret för läkemedelshantering på enheten och fastställer rutiner samt fördelar ansvaret inom verksamhetsområdet genom att utse läkemedelsansvarig läkare och läkemedelsansvarig sjuksköterska.

Läkemedelsansvarig  r: Medicinsk rådgivare på mottagningen.

Läkemedelsansvarig sjuksköterska  r:

Eva Damberg, Sexualmedicinskt centrum (SMC).

Ansvarsbeskrivning finns som bilaga och i Mall 2 respektive Mall 4.

Aktuell signaturlista för enhetens personal finns som bilaga.

Delegeringar

Samtliga sjuksköterskor vid Sexualmedicinskt centrum (SMC) har delegation f r utlämnande av läkemedel vid klamydiainfektion.

Relaterade dokument

[Regional rutin för Läkemedelshantering i Västra Götalandsregionen](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sexualmedicinskt centrum

Innehållsansvar: Hanna Rydberg, (hanlo3), Specialistläkare

Granskad av: Hanna Rydberg, (hanlo3), Specialistläkare

Godkänd av: Mats Leffler, (matle), Verksamhetschef

Dokument-ID: RHS9926-1306825477-42

Version: 3.0

Giltig från: 2025-11-25

Giltig till: 2027-11-24